

INFO CBBiH

U ovom broju:

IMENOVANJE NOVOG
GUVERNERA CBBiH

NOVOIMENOVANI
ČLANOVI UPRAVNOG
VIJEĆA CBBiH

DRUŽENJE S
PREDSTAVNICIMA MEDIJA

GUVERNER SOFTIĆ
RAZGOVARAO S
PREDSTAVNIKOM
AMBASADE SAD ZA
EKONOMSKA PITANJA

KAPITAL I RASPODJELA
PROFITA CBBiH

Izdavač: Centralna banka Bosne i Hercegovine; Adresa: Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo

Uređivački kolegij: dr Radomir Božić, viceguverner; mr Ernadina Bajrović, viceguverner; mr Ankica Kolobarić, viceguverner; Zijada Kovač, rukovodilac Službe za odnose sa javnošću

Priprema: Služba za odnose sa javnošću

Prevod teksta na engleski jezik: Služba za odnose sa javnošću

Lektura (jezici bh. naroda i engleski jezik): Služba za publikacije i biblioteku i Služba za protokol i prevođenje

Web stranica: <http://www.cbbh.ba>
E-mail: pr@cbbh.ba
kontakt telefon: (033) 278 123

IMENOVANJE NOVOG GUVERNERA CBBiH

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) je 11.8.2015. godine dobila novog guvernera, dr. Senada Softića, koji je na toj poziciji zamijenio dr. Kemala Kozarića.

Odluka o imenovanju dr. Senada Softića za guvernera donesena je na sjednici Upravnog vijeća CBBiH, održanoj istog dana, na kojoj su novoimenovani članovi dr. Ljubiša Vladušić, mr. Trivo Marinković, dr. Kemal Kozarić, dr. Senad Softić i mr. Ankica Kolobarić i zvanično preuzeli dužnost. Mandatni period guvernera Softića i članova Upravnog vijeća, koje je imenovalo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na sjednici održanoj 13. jula, traje šest godina.

Dr. Kemal Kozarić zvanično je predao dužnost dr. Senadu Softiću 12.8.2015. godine, poželivši mu uspjeh i sreću u budućem radu. Guverner Softić zahvalio je dr. Kemalu Kozariću na uspješnom vođenju CBBiH, koja je od osnivanja gradila ugled uspješne i profesionalne institucije BiH. Također je istakao značajnu ulogu dr. Kemala Kozarića u upravljanju institucijom koja je sačuvala monetarnu stabilnost i djelovala na očuvanju finansijske stabilnosti.

U svom prvom medijskom istupu, guverner Softić izjavio je da se okvir monetarne politike neće mijenjati, i da je osnovni zadatak CBBiH i dalje očuvanje monetarne i finansijske stabilnosti u zemlji. Guverner je najavio izradu strateškog plana i u okviru njega strateških ciljeva CBBiH za naredni šestogodišnji period.

Startna pozicija CBBiH je dobra i institucija će, prema guvernerovim riječima, nastojati da je zadrži, uz podršku ekonomskom razvoju, za koji očekuje da će u narednim godinama biti snažniji. Guverner je spomenuo činjenicu da CBBiH trenutno djeluje u nepovoljnim uslovima investiranja za CBBiH, odnosno drastičnom smanjenju relevantnih kamatnih stopa na tržištu novca i pada stope prinosa na obveznice. CBBiH će nastaviti uvoditi evropske standarde i unapređivati procese rada, a s obzirom na usvojenu reformsku agendu i na opredijeljenost BiH za evropske integracije, i CBBiH će morati

biti aktivnija, kazao je guverner Softić. Dodao je da Centralnu banku BiH očekuju vrlo zahtjevni kriteriji iz Maastrichta, čije ispunjenje je uslov za sve potencijalne članice EU da bi postale dio eurosistema, odnosno jedinstvenog monetarnog područja sa zajedničkom valutom.

DR. KEMAL KOZARIĆ, KAO ČLAN UPRAVNOG ODBORA, OSTAJE AKTIVAN U CBBiH

Dr. Kemal Kozarić zvanično je predao dužnost guvernera dr. Senadu Softiću dan nakon njegovog imenovanja za guvernera, ali je u CBBiH ostao kao član Upravnog vijeća. Dužnost guvernera dr. Kemal Kozarić obavljao je od 1. januara 2005. godine naslijedvši na toj poziciji Petera Nicholla. Tokom dva mandata na poziciji guvernera, često je naglašavao potrebu očuvanja monetarne stabilnosti, te činjenicu da ekonomija mora imati prioritet u odnosu na politiku.

„Ja sam zaista pokušavao da nametnem tu mantru ili priču kako bi ekonomija trebala biti u sferi svih koji donose odluke. I moram biti iskren da u tome nisam do kraja uspio. Između ostalog, uloga Centralne banke je da dajemo savjete i preporuke, da gledamo unaprijed, da razmišljamo i pokušamo da političarima i vladama na svim nivoima damo preporuku u kojem pravcu treba ići. Pokušavamo staviti poentu na ekonomiju. Nažalost, uvijek su politička nestabilnost i previranja na raznim nivoima stavljali ekonomiju u drugi plan“, rekao je dr. Kozarić u jednom od posljednjih intervjuja koje je dao kao guverner CBBiH.

Zijada Kovač,
rukovodilac Službe za odnose s javnošću i
Danijela Golijanin,
samostalni referent za odnose s javnošću

NOVOIMENOVANI ČLANOVI UPRAVNOG VIJEĆA CBBiH

Dr. Senad Softić, guverner i predsjedavajući Upravnog vijeća, doktor je ekonomskih nauka i radi na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu kao vanredni profesor. Istovremeno je i rukovodilac Master studija Ekonomskog fakulteta Sarajevo i Ekonomskog fakulteta Zagreb. Od 1995. do 2007. godine radio je na Ekonomskom institutu Sarajevo kao istraživač – naučni saradnik, te kao rukovodilac Centra za mikroekonomske analize, obavljajući istovremeno i posao asistenta – vanjskog saradnika Ekonomskog fakulteta u Sarajevu. Kao istraživač – stručni saradnik radio je od 1987. do 1995. godine na Institutu za organizaciju i ekonomiku u Sarajevu. U okviru profesionalne karijere, bio je zamjenik predsjednika Nadzornog odbora Investicijske banke, kasnije Razvojne banke Federacije BiH.

Dr. Kemal Kozarić, član Upravnog vijeća, doktor je ekonomskih nauka, s dugogodišnjim iskustvom u bankarstvu. Od 1996. do početka 2000. godine obavljao je dužnost ministra finansija u Vladi Kantona Sarajevo, nakon čega je imenovan za viceguvernera Centralne banke Bosne i Hercegovine. Odlukom Predsjedništva BiH od 20. maja 2003. godine, dr. Kozarić imenovan je za člana Upravnog vijeća CBBiH, uz čiju saglasnost je nastavio obavljati i dužnost viceguvernera CBBiH. Dužnost guvernera i predsjedavajućeg Upravnog vijeća CBBiH preuzeo je 1. januara 2005. godine. U Upravno vijeće CBBiH, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine ga je ponovo imenovalo 10. juna 2009. godine, a Upravno vijeće CBBiH ga je imenovalo za guvernera na drugi mandatni period, do 11. augusta 2015. godine.

Mr. Ankica Kolobarić,

članica Upravnog vijeća, magistrice ekonomskih nauka, posjeduje bogato bankarsko iskustvo u komercijalnom bankarstvu. Stručno se usavršavala za stečajnog i likvidacijskog upravitelja, ovlašteni je eksterni revizor, te ovlašteni interni revizor – specijalista za banke i finansijske institucije, privrednu i budžetske institucije. Jedan je od suosnivača Udruženja internih revizora Bosne i Hercegovine, priznatog kao Institut internih revizora Bosne i Hercegovine od strane Globala IIA, gdje je već desetak godina aktivni član i predavač. Od 1. jula 2004. godine obavlja je dužnost glavnog internog revizora u CBBiH. Od 1. juna 2008. godine obavlja dužnost viceguvernerke nadležne za Sektor za administraciju i finansije CBBiH, a od 1. jula 2013. godine imenovana je za viceguvernerku nadležnu za Sektor za statistiku, servisiranje vanjskog duga, evropske integracije i platne sisteme.

Dr. Ljubiša Vladušić,

doktor je ekonomskih nauka i dekan Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Istočnom Sarajevu. Tokom profesionalne karijere obavljao je različite poslove i bio na odgovornim funkcijama – u „Energoinvestu“ na poslovima finansija i interdisciplinarnim istraživanjima, direktor Doma mladih Skenderija u Sarajevu, funkcioner Vlade RS, na pozicijama zamjenika direktora Direkcije za humanitarna pitanja i komesara za izbjeglice i ministra u Vladi RS. Od 1997. do 2009. radio je u CBBiH na poziciji viceguvernera. Od 2004. do 2010. godine bio je ovlašteni predstavnik BiH u Komitetu po aneksu C – raspodjela finansijske aktive i pasive na osnovama Sporazuma o sukcesiji bivše SFRJ. Od 2010. do 2012. bio je savjetnik guvernera za finansijska tržišta.

Mr. Trivo Marinković,

naučno zvanje magistra stekao je iz oblasti upravljanja projektima. Profesionalnu karijeru započeo je 1978. godine u metaloprerađivačkom i prozvodnom preduzeću „Jelšingrad“ Banja Luka, gdje je radio do 1986. godine. Bio je predsjednik Odbora za plan i razvoj i predsjednik Odbora za finansije Republičke skupštine SRBiH – Vijeće udruženog rada, a potom i član Odbora za finansije Savezne skupštine SFRJ – Vijeće republika i pokrajina. Od 1991. do 1992. godine radio je u Saveznoj upravi carina SFRJ, a od 1992. do 2004. godine u Republičkoj upravi carina RS na različitim izvršnim i rukovodnim poslovima. Od 2004. godine zaposlen je u Upravi za indirektno oporezivanje BiH kao stručni savjetnik u kabinetu direktora, te kao šef Grupe za evropske integracije.

Zijada Kovač,
rukovodilac Službe za odnose s javnošću

DRUŽENJE S PREDSTAVNICIMA MEDIJA

Po preuzimanju dužnosti guvernera, želeći i u svom budućem radu istaći njihov značaj, guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) dr. Senad Softić upriličio je, u prostorijama Centralnog ureda, druženje s predstavnicima bh. medija.

U neoficijelnom razgovoru s novinarima koji prate rad CBBiH, guverner je naglasio značaj nastavka do sada uspješne saradnje s medijima. Tokom susreta razmijenjena su mišljenja

o aktuelnoj ekonomskoj situaciji u BiH i regiji, a novinari su posebno bili zainteresovani za guvernerovo viđenje CBBiH i buduće aktivnosti u narednom periodu.

Danijela Golijanin,
samostalni referent za odnose s javnošću

GUVERNER SOFTIĆ RAZGOVARAO S PREDSTAVNIKOM AMBASADE SAD ZA EKONOMSKA PITANJA

Jedan od prvih sastanaka koje guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine (CBBiH) dr. Senad Softić imao nakon što je preuzeo dužnost bio je sastanak s predstnikom Ambasade SAD-a za ekonomski pitanja u BiH Johnom Silsonom koji je posjetio CBBiH 28.08.2015. godine. Guverner Softić upoznao je gosta o radu CBBiH, istakavši da će ova institucija nastaviti s politikom valutnog odbora, uz očuvanje monetarne i

finansijske stabilnosti. Takođe je ukazao na izuzetno dobru dosadašnju saradnju CBBiH s Ambasadom SAD-a u BiH, te iskazao želju za nastavkom saradnje, naročito s Ekonomskim odjelom američke ambasade u BiH. Nakon toga uslijedili su i ostali sastanci s diplomatskim predstvincima u BiH koji su željeli dobiti informacije o budućim aktivnostima CBBiH.

Zijada Kovač,
rukovodilac Službe za odnose s javnošću

KAPITAL I RASPODJELA PROFITA CBBiH

Prilikom vršenja svoje emisione funkcije i drugih operacija, nakon pokrivanja troškova svoga poslovanja, centralne banke ostvaruju tzv. emisioni profit, koji se dijelom ili u cijelosti distribiura prema instituciji zaduženoj za državni budžet, i predstavlja prihode državnog budžeta. Način distribucije profita treba da se definiše zakonom, a u slučajevima kada ne postoje takva zakonska ili statutarna rješenja, distribuciju profita treba da odrede najviša tijela centralne banke isključivo na profesionalnoj osnovi.

U novije vrijeme, raspodjela čistog profita centralnih banaka i modaliteti uglavnom se regulišu zakonskim rješenjima, u kojima se preferira opcija da jedan dio čistog profita centralne banke bude raspodijeljen u opće (generalne) i druge rezerve centralne banke, u cilju jačanja kapitala i rezervi centralne banke, a drugi dio čistog profita se usmjerava prema državnom budžetu. Zakonska rješenja se razlikuju od zemlje do zemlje. Kod pokrivanja eventualnih gubitaka, uobičajeno je rješenje da se višak rashoda nad prihodima pokriva iz rezervi centralne banke do raspoloživog iznosa, a ako ta sredstva nisu dovoljna za pokriće, onda postoji obaveza državnog budžeta za pokrivanjem.

Centralne banke trebaju prilikom obračuna čistog profita u bilansu uspjeha za jednu finansijsku godinu posebno voditi računa o kategorijama realizovane i nerealizovane dobiti, jer se samo realizovana dobit može usmjeriti prema državnom budžetu. Nerealizovani dobici ili gubici se ostvaruju uglavnom na držanu finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti, zbog promjene cijena, kao i zbog kursnih razlika.

Kapital se uobičajeno definiše kao ostatak imovine (sredstava) subjekta nakon odbitka svih njegovih obaveza. Kapital i rezerve CBBiH na dan 31.12.2014. godine ukupno su iznosile 585,04 miliona KM. Prema Zakonu, ako CBBiH ostvari čisti profit u bilo kojoj godini, raspoređuje ga Upravno vijeće primjenjujući sljedeći redoslijed prioriteta:

- dio čistog profita izdvaja se na račun generalne rezerve CBBiH, tako da iznos početnog kapitala i generalne rezerve bude ekvivalentan iznosu od 5% ukupnog iznosa novčane pasive prikazane na računima CBBiH za kraj te finansijske godine;

- ostatak čistog profita raspoređuje se tako da 40% Upravno vijeće raspoređuje svojom odlukom za povećanje kapitala i rezerve za generalne rezerve CBBiH, a 60% CBBiH uplaćuje na račun institucije zadužene za budžet BiH, u periodu od četiri mjeseca nakon završetka budžetske godine;

- čista nerealizovana dobit raspodjeljuje se na račun procijenjene vrijednosti rezervi, koji se vodi u bilansu stanja CBBiH.

CBBiH je svaku finansijsku godinu poslovala sa pozitivnim finansijskim rezultatom, i ostvarila ukupan čisti profit u iznosu od 921,88 miliona KM, od čega je 402,16 miliona KM distribuirano prema državnom budžetu, a ostatak je raspoređen u generalne rezerve CBBiH.

Iako centralnim bankama ostvarenje profita nije primarni cilj, nego monetarna stabilnost i sigurnost investiranja, ostvareni profiti i visina kapitala i rezervi CBBiH odražavaju njeno uspješno poslovanje, pa i u posljednjih pet godina, uprkos negativnim efektima globalne finansijske krize, ali i razumna i oprezna rješenja u zakonskoj regulativi u dijelovima koji definisu kapital i rezerve i raspodjelu dobiti. Generalno rečeno za sve centralne banke, adekvatan iznos kapitala i rezervi centralne banke može poslužiti kao tzv. amortizer za apsorbovanje i ublažavanje šokova u eventualno mogućim neočekivanim i nepredvidim događajima, koji mogu nastati van kontrole i uticaja centralne banke.

dr Ninoslav Gregović,
rukovodilac Odjeljenja za računovodstvo i finansije

